

ROZHOVOR**Jihočeská metropole ožije
Týdnem mobility**

Rozhovor s Mgr. Vlastou Bohdalovou, náměstkyní primátora města České Budějovice a političkou Projektu Zdravé město

V září proběhne další ročník kampaně Evropský týden mobility (16. – 22. 9.). Jaké akce při této příležitosti Zdravé město spolu se svými partnery připravuje? Jak chcete motivovat řidiče, aby v Den bez aut (22. 9.) nechali auto doma? Bude třeba MHD levnější?

Zjistili jsme, že nejméně 2/3 obyvatel města používají předplatní jízdenky, takže motivovat slevou na jízdném by zřejmě nepřineslo ten pravý efekt. S Dopravním podnikem města ale pro cestující připravujeme týdenní soutěž, v jejímž závěru proběhne slosování jízdenek použitých během týdne mobility o měsíční předplatné zdarma. V Den bez aut, ve středu 22. září, bude pro automobilovou dopravu uzavřeno náměstí Přemysla Otakara II, kde se lidé a zejména děti budou moci zúčastnit nejrůznějších soutěží a her s dopravní tematikou. Děti z mateřských škol a 1. tříd ZŠ by měly dojet na „pohádkovém“ dopravním prostředku, který si samy vymyslí. Loni se sem přišlo podívat na 2000 lidí a věříme, že letos zájem nebude menší. Všem zájemcům o zakoupení roční předplatní jízdenky MHD bude v tento den poskytována sleva 10%.

Českobudějovický magistrát vydal mapu, která má usnadnit pohyb po městě vozíčkářům. Bude město k odstranění bariér nějak motivovat provozovatele veřejných zařízení, která byla na mapě označena jako problematická? Zakročí samo proti bariérám na komunikacích?

Současná mapa je teprve první částí, která stávající situaci monitoruje. Druhá část bude řešit katastrální celek s vytipovanými objekty a poskytne více informací. Vše pak bude zveřejněno na webových stránkách města. Jak najít vhodné motivační nástroje pro soukromé provozovatele bude dalším krokem. Bariéry na komunikacích patřících městu se průběžně odstraňují. Bezbariérové přístupy na úřady jsou řešeny postupně, např. budova Magistrátu je již bez problémů a stejná situace je také na Krajském úřadu a na Úřadu práce.

AKTUALITY**Regionální semináře nabídnou příklady praxe místních Agend 21**

Zkušenosti s realizací „**ekologických auditů škol**“, praxe stanovování evropských indikátorů místní udržitelnosti „**Spokojenost občanů s místním společenstvím**“ a „**Mobilita a místní přeprava cestujících**“ – i tato témata budou prezentovat zástupci radnic Zdravých měst a odborní partneři Národní sítě Zdravých měst ČR (NSZM) na půdenních seminářích, které se na podzim uskuteční v deseti vybraných městech po celé republice. Série setkání otevřených všem zájemcům o danou problematiku, proběhne v období od 29. 9. do 10. 11. Kromě zmiňovaných výstupů místních Agend 21 bude na setkáních řeč také o zjišťování tzv. „**ekologické stopy města a veřejné instituce**“. Jde o ukazatel stanovující množství přírodních zdrojů, které město, instituce nebo třeba region či celý stát spotřebují v daném roce k zajištění svého běžného fungování. Účastníci seminářů budou podrobně seznámeni s problematikou místní Agendy 21 nejen prostřednictvím zástupců NSZM, ale i samotných představitelů členských měst (např. Vsetín, Hodonín, Chrudim). Setkání proběhnou v rámci pilotního projektu NSZM, který navazuje na rozvinuté procesy místních Agend 21. Konat se budou v těchto městech: Hradec Králové (29. 9.), Třebíč (30. 9.), Litoměřice (4. 10.), Kroměříž (7. 10.), Brno (11. 10.), Kopřivnice (12. 10.), Třeboň (19. 10.), Chrudim (10. 11.). Další dva semináře jsou plánovány v Západočeském kraji (8. 11., 9. 11.).

Kontakt pro další informace a registraci **zájemců o účast** na e-mailu: zidlickam@spiralis-os.cz.

Udržitelná doprava pod drobnohledem

V úterý 14. září 2004 proběhne na Ministerstvu dopravy ČR „**Pracovní setkání Zdravých měst**“, jejich partnerů i dalších zájemců o problematiku udržitelné dopravy ve městech. V dopoledních hodinách Ing. Jaroslav Martínek z Centra dopravního výzkumu představí Národní strategii rozvoje cyklistické dopravy ČR, která byla schválena Usnesením vlády České republiky ze dne 7. 7. 2004 č.678. Poté slovo předá Ing. Svatopluku Mikovi z Magistrátu České Budějovice, který pohovoří o zářijové kampani Evropský týden mobility. Týdenní kampaň za udržitelnou dopravu (16. – 22. 9. 2004) bude pro letošek ve znamení celoevropského tématu Bezpečné ulice pro děti. Odpoledne bude pracovní setkání pokračovat prezentací zkušeností

s využíváním dopravních prostředků na netradiční pohon. Zástupce brněnského magistrátu přítomné informuje o používání elektromobilů v podmínkách města, využití zemního plynu v městské a příměstské dopravě bude zase tématem referátu z litoměřické radnice. O možnostech finanční podpory udržitelné dopravy ve městech v závěru setkání pohovoří zástupce Ministerstva dopravy ČR. Koho zajímají informace o programu Doprava pro 21. století a o soutěži Zklidňování dopravy ve městech a obcích, rád si počká na poslední bod programu setkání, ve kterém oba projekty představí Petr Šmíd z Nadace Partnerství.

Setkání je **otevřeno všem zájemcům**, je však třeba se do 10. 9. 2004 registrovat na e-mailové adrese: vesela@nszm.cz

Sít Zdravých měst, obcí a regionů ČR znovu roste - přistoupil nový kraj

Asociace sdružující municipality zapojené do Projektu Zdravé město se rozrostla o nového člena - od 14. července 2004, kdy přistoupení schválila Rada NSZM, je jím **Zlínský kraj**. „Kraj samozřejmě nemůže dělat totéž co města. Jako členský region NSZM chceme hmotně podporovat konkrétní aktivity přispívající ke zlepšení kvality života a zdraví obyvatel kraje - např. bezbariérové úpravy v budovách a v ulicích měst. V dohledné době budeme se zástupci NSZM jednat o další strategii,“ informoval radní Vojtěch Jurčík, politik odpovědný za Projekt Zdravý region, za životní prostředí a regionální rozvoj. Novinkou v asociaci NSZM je také skutečnost, že Kraj Vysočina, který dosud patřil mezi členy pozorovatele, je od 27. července 2004 členem řádným. Nabídku NSZM, stát se řádným členem, schválilo Zastupitelstvo kraje Vysočina na svém čtvrtém zasedání. Političkou odpovědnou za projekt byla podle očekávání zvolena náměstkyně hejtmána Ing. Marie Černá, která myšlenku Zdravého kraje dlouhodobě podporovala a má s realizací Projektu Zdravé město zkušenosti ze svého několikaletého působení ve funkci místostarostky ve Zdravém městě Třebíči. V červnu Rada NSZM rovněž schválila členství mikroregionu Svazek obcí Valašskomeziříčsko - Kelečsko.

České Budějovice: Město vydalo mapu pro tělesně postižené

Město České Budějovice pamatuje i na handicapované občany, pro lepší orientaci tělesně postižených po jihočeské metropoli vydalo mapu s názvem České Budějovice bez bariéry. Jejím cílem je usnadnit pohyb vozíčkářů v českobudějovických ulicích a objektech

a zabránit nepříjemným situacím, kterým kvůli bariérám musejí často čelit. „V mapě jsou barevně rozlišena místa, která jsou pro tělesně postižené občany přístupná zcela a bez pomoci okolí, dále místa méně dostupná a zcela nedostupná. Tímto způsobem jsou označeny komunikace, zdravotnická zařízení, pošty, kostely, restaurace a další objekty,“ uvedl náměstek českobudějovického primátora Juraj Thoma. Vydání mapy trvalo přibližně měsíc. Město ji připravovalo ve spolupráci s tělesně postiženými občany, kteří městem projížděli a sami označovali stupeň složitosti přístupu do jednotlivých objektů. Mapu České Budějovice bez bariéry lze získat zdarma v Turistickém informačním centru na náměstí Přemysla Otakara II. Město ji vydalo v nákladu 2 000 kusů a v případě zájmu počítá s jejím dotiskem.

Moravská Třebová: Občany rozveselí barevné popelnice

Soutěž projektu Zdravé město O nejveselejší popelnici prodoužili pořadatelé přes prázdniny. Domácnosti a místní organizace tak dostaly další šanci oživit fádni šed' odpadkových nádob a navíc vyhrát věcnou cenu. Zúčastnit se může každý, kdo namaluje libovolný motiv na svoji popelnici. Z malby ale musí být jasné, jakou postavku nebo předmět kresba představuje. „Rozhodně nechceme dát prostor sprejerům, cílem soutěže je zatraktivnit v našem městě ukládání komunálního odpadu a upozornit občany na nutnost jeho třídění,“ vysvětluje záměr Veronika Cáplová, koordinátorka projektu Zdravé město Moravská Třebová. Dodává, že ve spolupráci s domem dětí a mládeže chtějí, aby město bylo veselejší a barevnější. Uzávěrka soutěže je stanovena na 31. srpna.

Vsetín: Radnice řeší, jak zlepšit podmínky cyklistům

Zjištění podmínek a úrovně cyklistické dopravy ve městě a následně návrh opatření, vedoucích k jejímu zlepšení, má za úkol audit cyklistické dopravy BIPAD. Ten v současné době provádí ve spolupráci s Centrem dopravního výzkumu (CDV) vsetínská radnice. Projekt je podpořen z EU a je do něj zapojeno 42 evropských měst z 15 států, přičemž v ČR provádí tento audit pouze 6 měst. Samotný audit spočívá ve zmapování slabých a silných stránek cyklodopravy. „V rámci 35 bodů v devíti oblastech se například zjišťuje, jak jsou stezky řešeny z hlediska bezpečnosti, vazeb na autobusovou či železniční dopravu, jak radnice podporuje cyklistickou dopravu občanů do zaměstnání, dětí do školy či ve volném čase a spousta dalších návazností,“ vysvětlil Ing. Jaroslav Martínek z CDV. Představitelé vsetínské radnice vidí zlepšování podmínek pro cyklisty jako nezbytnou součást rozvoje města a samotný audit chápou jako větší šanci dosáhnout na státní

prostředky a zkvalitnit práci úředníků ve vztahu k podpoře cyklistiky. Podpory cyklo dopravy se ostatně týkají také některé úkoly ve vsetínském Plánu zdraví a kvality života, dokumentu, který na základě dohody radnice s veřejností definuje cíle v rámci Projektu Zdravé město. Konečné výsledky auditu mají být známy letos na podzim.

Zlín: Šetrná energie bude v centru pozornosti

Město Zlín má zájem o účast v programu EU CONCERTO. Cílem programu je dokázat na příkladu několika evropských měst, že výrobu a spotřebu energie lze řešit způsobem šetrným k životnímu prostředí. Zlín se nyní může zapojit do projektu Energie v centru pozornosti, který má za cíl dokázat, že podstatného snížení emisí CO₂ a spotřeby fosilních paliv lze dosáhnout už v poměrně krátkém časovém horizontu čtyř let, a to ekonomicky efektivními postupy. „Přípravu projektu ve Zlíně řídilo občanské sdružení Zelené bydlení a jeho návrh byl přijat. Zlín se tak stal jedním z pěti úspěšných českých kandidátů, kteří se o účast v programu ucházeli. Nyní se mezi členy jedná o tom, které akce, v jakém pořadí a v jakém rozsahu se budou realizovat,“ řekla náměstkyně primátora Svatava Nováčková. Realizace jednotlivých podprogramů by měla začít v září 2004. „Snahu o zlepšení kvality ovzduší ve městě se zaměřením na ochranu klimatu a ozónové vrstvy deklarovali představitelé města Zlína v dlouhodobém Plánu zdraví a kvality života. Projekt zaměřený na obnovitelné zdroje energie a další opatření vedoucí k úsporám energie je jedním z konkrétních kroků, které povedou k naplnění tohoto cíle,“ uvedla koordinátorka projektu Zdravé město Zlín Světlana Divílková.

Kroměříž: Město hostilo účastníky mezinárodního semináře Bezpečných škol

V červnu tomu byl právě rok, co se Zdravé město Kroměříž stalo členem mezinárodní sítě Bezpečných

komunit - zatím prvním v České republice a ve východní Evropě. Uspořádáním dvou denního semináře Bezpečných škol (31. 5. – 1. 6.) se město ujalo úlohy aktivního člena. Shodou okolností šlo o úplně první mezinárodní seminář k subprojektu Bezpečná škola. „Bezpečná škola je mladý mezinárodní projekt zaměřený na vytvoření světové sítě škol, které pomocí systémového a dlouhodobého programu směřují k vytvoření bezpečného prostředí a k prevenci úrazů,“ vysvětlila koordinátorka projektu Zdravé město Ing. Marie Pokorná. Semináře se zúčastnilo na 70 lidí ze 14 různých zemí světa. Program byl věnován jak samotnému projektu Bezpečná škola, tak jednotlivým řešeným oblastem, např. epidemiologii dětských úrazů, bezpečné cestě do školy, sběru dat, výuce první pomoci, preventivním programům (včetně prevence šikany). „Bezpečnost školního prostředí není novým pojmem, avšak dalo by se říct, že v České republice i jiných zemích chybí ucelený přístup a strategie při uplatňování preventivních praktik, které výrazně ovlivňují úrazovost na školách,“ uvedla Ing. Marie Pokorná. „Vzhledem k tomu, že nejvíce dětských úmrtí je způsobeno úrazy a jejich následky doufáme, že i v naší republice se prevence úrazů a propagace bezpečí stane pro politické představitele důležitým oborem a začnou podporovat různé preventivní aktivity, které zatím stály na okraji jejich zájmu.“

KONTAKT

NSZM ČR, Šrobárova 48, 100 42 Praha 10

T: +420 602 500639

E: paha@nszm.cz

W: www.nszm.cz

Petr Švec
národní koordinátor Projektu Zdravé město

(Použité ilustrační fotografie pocházejí z archivů Zdravých měst, obcí a regionů ČR.)